

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

Vlada Crne Gore
Zavod za statistiku

Bruto domaći proizvod (BDP) i stvarna individualna potrošnja (SIP) po stanovniku, prema standardu kupovne moći za 2015. godinu

EUROSTAT je 13. decembra 2016. godine objavio podatke o bruto domaćem proizvodu i stvarnoj individualnoj potrošnji po stanovniku za 2015. godinu, iskazanim preko standarda kupovne moći. MONSTAT je učestvovao u ovom projektu zajedno sa nacionalnim statističkim institutima ostalih evropskih zemalja.

Bruto domaći proizvod po stanovniku prema standardu kupovne moći u Crnoj Gori u 2015. godini iznosio je 42% prosjeka EU28, dok je stvarna individualna potrošnja po stanovniku prema SKM u istoj godini iznosila 53% prosjeka EU28.

Od zemalja članica EU, najveći BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći zabilježen je u Luksemburgu, čiji je nivo više od dva i po puta iznad prosjeka EU28, i iznosi 264% EU prosjeka, dok se Bugarska nalazi na najnižem nivou sa 47% prosjeka EU.

Od zemalja iz regiona Hrvatska ima najveći BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći koji iznosi 58% prosjeka EU, dok se Crna Gora nalazi na drugom mjestu na nivou od 42% prosjeka EU. Makedonija i Srbija se nalaze na nivou od 36% prosjeka EU28, Albanija na nivou od 30% dok je Bosna i Hercegovina na nivou od 28% evropskog prosjeka.

Stvarna individualna potrošnja (SIP) po stanovniku prema SKM u 2015. godini među zemljama članicama se kretala između 47% ispod prosjeka EU u Bugarskoj i 37% iznad prosjeka EU u Luksemburgu.

Grafik 1. BDP po stanovniku prema standardu kupovne moći, 2015. godina, indeksi obima (EU28=100)

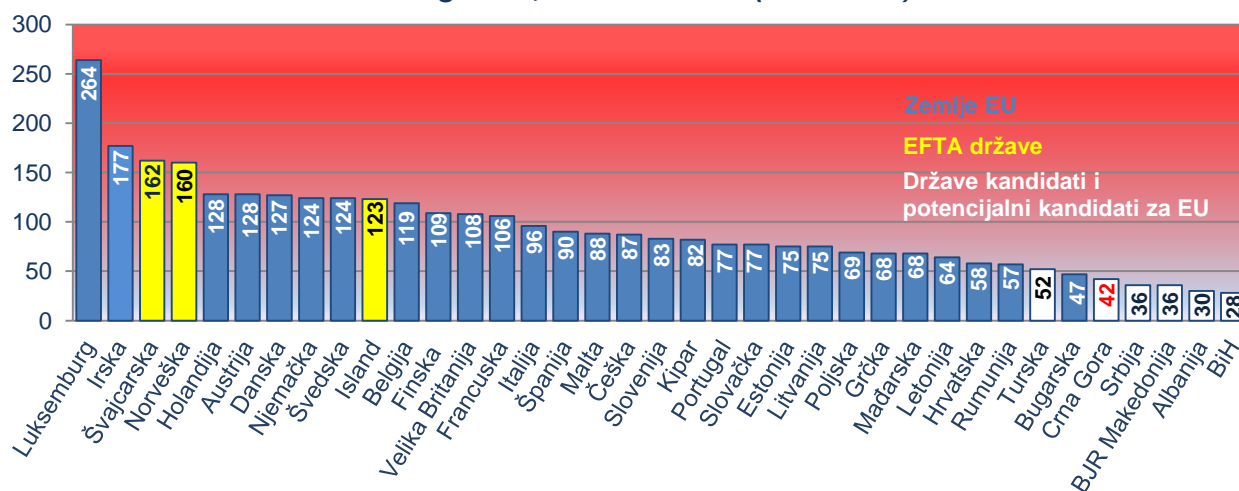
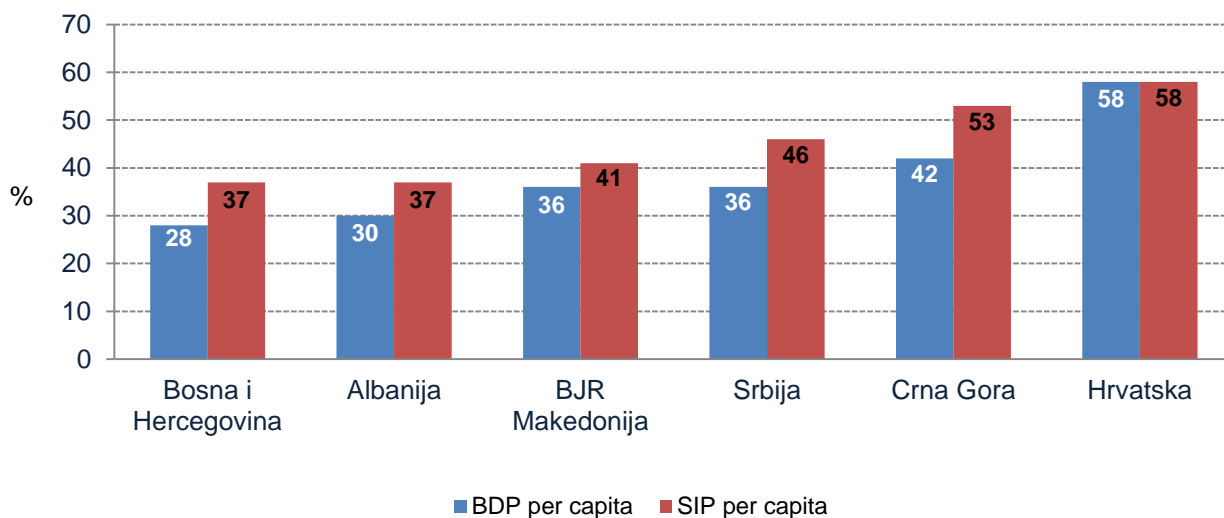

Tabela 1. Bruto domaći proizvod i stvarna individualna potrošnja po stanovniku prema standardu kupovne moći za 2015. godinu, indeksi obima (EU28=100)

Država	BDP po stanovniku Indeksi obima (EU28=100)			SIP po stanovniku Indeksi obima (EU28=100)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
EU28	100	100	100	100	100	100
Euro zona	107	107	106	106	106	105
Luksemburg	261	267	264	145	143	137
Irska	133	137	177	95	94	96
Austrija	131	130	128	123	122	119
Holandija	134	131	128	115	113	111
Danska	128	127	127	116	115	115
Njemačka	124	125	124	123	124	123
Švedska	125	124	124	113	112	111
Belgija	120	120	119	115	115	114
Finska	113	111	109	114	114	114
Velika Britanija	107	109	108	114	115	114
Francuska	109	107	106	114	112	112
Italija	99	97	96	100	98	99
Španija	90	90	90	86	87	88
Malta	86	86	88	79	79	80
Češka	84	86	87	76	78	78
Slovenija	81	83	83	75	76	75
Kipar	84	81	82	89	89	90
Portugal	77	77	77	81	81	82
Slovačka	77	77	77	75	76	77
Estonija	75	76	75	68	69	71
Litvanija	73	75	75	79	81	83
Poljska	67	68	69	74	74	74
Grčka	72	70	68	80	79	77
Mađarska	67	68	68	62	62	63
Letonija	62	64	64	64	65	66
Hrvatska	59	59	58	59	59	58
Rumunija	55	55	57	54	56	59
Bugarska	46	46	47	49	51	53
Norveška	184	175	160	135	134	133
Švajcarska	164	163	162	133	131	128
Island	117	118	123	112	113	113
Turska	53	53	52	60	58	59
Crna Gora	41	41	42	52	52	53
Srbija	38	37	36	47	46	46
BJR Makedonija	35	36	36	39	40	41
Albanija	29	30	30	36	38	37
Bosna i Hercegovina	28	28	28	37	37	37

Izvor: EUROSTAT

Grafik 2. BDP i SIP po stanovniku prema standardu kupovne moći za 2015. godinu, poređenje sa zemljama okruženja, indeksi obima (EU28=100)

Stvarna individualna potrošnja po stanovniku prema standardu kupovne moći u Crnoj Gori u 2015. godini iznosila je 53% prosjeka EU28. Od zemalja u regionu SIP po stanovniku prema SKM je najveća u Hrvatskoj i iznosi 58% prosjeka EU, dok je najniža u Bosni i Hercegovini i Albaniji sa 37% prosjeka EU28.

Dok je bruto domaći proizvod (BDP) po glavi stanovnika uglavnom pokazatelj nivoa ekonomske aktivnosti, stvarna individualna potrošnja (SIP) po glavi stanovnika je alternativni pokazatelj, bolje prilagođen da opiše materijalno blagostanje domaćinstva.

Generalno, nivo SIP po stanovniku je više homogen nego BDP ali i dalje postoje značajne razlike među članicama EU. Struktura stvarne individualne potrošnje je bazirana na homogenim skupovima proizvoda i usluga koja domaćinstva konzumiraju ali su i dalje evidentne razlike između nivoa SIP per capita između zemalja članica EU.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Standard kupovne moći (SKM) je jedinica vještačke valute koja eliminiše razlike između nivoa cijena između zemalja. Tako jedan SKM kupuje isti obim roba i usluga u svim zemljama. Ova jedinica omogućava smisljeno poređenje obima ekonomskih pokazatelja u svim zemljama.

Na veličinu BDP-a po stanovniku izraženog u standardu kupovne moći najvećim dijelom utiče obim BDP-a obračunatog rashodnom metodom, nivo potrošačkih cijena i broj stanovnika.

Ovaj indikator, između ostalog, koristi se za prostorno poređenje veličine BDP-a, odnosno veličine ekonomije, te ekonomskog blagostanja.

Pariteti kupovne moći (PKM) su stope za prevođenje valuta koje se primjenjuju kako bi se izvršilo pretvaranje ekonomskih indikatora izraženih u nacionalnim valutama u zajedničku vještačku valutu – Standard kupovne moći (SKM), koja izjednačava kupovnu moć različitih nacionalnih valuta i omogućava svrsishodno poređenje obima između zemalja.

Na primjer, ako se bruto domaći proizvod po stanovniku izražen u nacionalnoj valuti svake zemlje koja učestvuje u poređenju, podijeli sa njenim PKM-om, dobijene vrijednosti će neutralizovati uticaj različitih nivoa cijena i istovremeno prikazati realni obim bruto domaćeg proizvoda na zajedničkom cjenovnom nivou. Kada se podijeli sa nominalnim kursom za datu godinu, PKM daje procjenu nivoa cijena za datu zemlju u odnosu na, npr. EU28.

Indeksi nivoa cijena obezbjeđuju poređenje nivoa cijena između zemalja u odnosu na prosjek EU. Ako je indeks nivoa cijena veći od 100, zemlja se smatra relativno skupljom u poređenju sa EU prosjekom i obrnuto.

Stvarna individualna potrošnja odnosi se na sva dobra i usluge stvarno potrošena ili kupljena od strane domaćinstava. Ona obuhvata dobra i usluge kupljena direktno od strane domaćinstava kao i usluge koje su obezbijedjene od strane neprofitnih institucija i vlade za ličnu potrošnju (npr. zdravstvo i obrazovne usluge).

Broj saopštenja: **221**

Podgorica, 13. decembar 2016. godine

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)

81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 231-004; telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Ivana VIDA KOVIĆ

e-mail: contact@monstat.org

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor
